

привіт...

PARTNER WYDANIA

Wrocław
miasto spotkań

FOT. KRZYSZTOF OWIK / AGENCJA GAZETA

СВЯТА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

Ялинка на площі Ринок у цьому році зовсім інша

Цьогорічні свята будуть біднішими. Вроцлав відмовився від деяких різдвяних ілюмінацій, Різдвяного ярмарку та новорічної вечірки. Ялинка на площі Ринок теж прикрашена досить скромно.

• Ялинка на площі Ринок FOT. KRZYSZTOF CŹWIK / AGENCJA GAZETA

Кароліна Козакевич

Цьогорічний різдвяний декор у місті відрізняється від того, що передбачався на початку. Площа, вкрита святковою ілюмінацією, зменшилась, і місто виділить лише близько третини бюджету, від передбаченого на початку року.

- Побічно через скасування тенденсу в результаті протесту, але головним чином через динамічну ситуацію з пандемією та нові обмеження: обмеження на збори, заборону масових заходів, рекомендовану самоізоляцію, або обме-

ження для підприємств громадського харчування, що автоматично виключає шанси на організацію Різдвяного Ярмарку та традиційне спільне святкування новорічної ночі на площі Ринок, - пояснює Ева Мазур з Управління дорожнього транспорту та міського господарства (пол. ZDiUM).

Через зменшення надходжень до муніципального бюджету деякі міста Польщі майже повністю відмовились від різдвяних прикрас, тоді як інші - такі як Вроцлав - реалізують проекти освітлення в обмеженому обсязі.

Краплина святкової атмосфери

Орієнтовна сума оренди, складання та розбирання різдвяних прикрас буде коштувати близько 700 000. зл. Монтажні роботи тривали до 5 грудня. більша частина - у вечірні та нічні години, щоб не створювати проблем з дорожнім рухом. Розбирання прикрас планується на перші вихідні після Водохреща.

- У багатьох місцях знову з'явилися барвисті вогні, зібрані у композиції із зірок та сніжинок, традиційно пов'язаних із Різдвам, - каже Ева Мазур. - Окрім безсумнівної естетичної цінності, ці при-

краси кумулюють в собі гарний настрій та святкову атмосферу. Особливо зараз, коли вже відомо, що ми проведемо цьогорічне Різдво та Новий рік зовсім інакше, ніж раніше.

Як додає речниця ZDiUM, це прикраси енергозберігаючого типу. Вже більше 10 років для їх виготовлення використовуються світлодіодна технологія.

- На стовпах, над тротуарами, або проїзною частиною. Освітлювальні композиції з'явилися на площі Ринок, площі Сольній, а також на вул. Руській, Келбашнічій, Оджанській, Олавській та частині вул. Швідніцкої - описує Мазур. В інших місцях теж можна віднайти святкові акценти.

Ялинка якої не було

У 2020 році ялинок не буде, в т.ч. на пл. Університетському чи Грюнвальдському. Натомість деревця розмістили на пл. Новий Тарг та у Нових Жерніках, а живу ялинку, прикрашену вогниками, на вул. Добжинській.

Цього року ялинка на площі Ринок виглядала зовсім інакше. Протягом трьох останніх років вона була білого кольору, рясно прикрашена кольоровими кульками.

Нова інсталяція більше схожа на натуральне дерево. Ялинка на площі Ринок нині зелена, оздоблена різнокольоровими вогниками. Її ввімкнули в день св. Миколая.●

ДОМАШНЯ ВЕЧІРКА ЗАМІСТЬ ВЕЛИКОГО КОНЦЕРТУ

Новий рік перед екраном

Вперше за 29 років на площі Ринок у Вроцлаві не буде урочистої новорічної вечірки. Однак місто не відмовляється від спільного святкування і запрошує жителів Вроцлава на домашню вечірку в Інтернеті.

Йоанна Урбанська-Яворська

Місто Вроцлав вже давно задається питанням, чи влаштувати новорічну вечірку 2020/2021 на Вроцлавській площі. Все залежало від статистики коронавірусу. Прогнози не були оптимістичними, особливо на момент прийняття остаточного рішення. На початку листопада було встановлено нові рекорди зараження COVID-19. Щоденне збільшення кількості нових інфекцій у Нижній Сілезії також рекордне. Тому захід було скасовано. „Однак, як і щороку, ми хочемо бути разом, тому запрошуємо вас на найбільшу домашню вечірку у світі”, - повідомляє муніципалітет.

Атмосфера старих часів

Цього року Вроцлав організує чудову новорічну онлайн-трансляцію, на яку запрошуються всі мешканці Вроцлава. Я планую показати на міських Інтернет-каналах, як розважаються

жителі Польщі та іноземці. - Ми дамо їм можливість організувати з нами велику домашню вечірку, - каже Павел Голєнбський, директор заходу. - Ми зробимо презентацію фотографій та відео з останнього дня та останньої ночі 2020 року. Ми зв'яжемося із учасниками нашої домашньої вечірки в прямому ефірі. Ми побачимо, як розважаються публічні особи в новорічну ніч. Ми знову запросимо жителів Вроцлава взяти участь у створенні заходу, як це було й раніше, але згідно з формулою, якої вимагає цей особливий час, - додає він.

Той, хто проведе цей час вдома, зможе долучитися до святкування. Все, що вам потрібно - це інтернет. - Акція «НовийРікЖиття» не дозволить на 100 відсотків відчувати присутність громади, якою ми ділились на площі Вроцлава, святкуючи та весело проводячи час, - каже Радослав Міхальський, директор Офісу промоції міста. - Але це альтернатива, яка повинна дозволити нам насолоджуватися одне одним і одночасно проводити цей час вдома, щоб почуватися у безпеці та не наражати на небезпеку інших. Ми повернемося до атмосфери домашніх вечірок, водночас будемо робити це разом - додає він.

#НовийРікЖиття

Чому „НовийРікЖиття” (пол. „SylwesterŻycia”)? Посадовці пояснюють, що це, безперечно, перша така новорічна ніч, яку жителі Вроцлава не можуть проводити у натовпі на площі. „Обставини змушують нас святкувати самостійно або з нашими близькими. Тому запрошуємо всіх святкувати разом. Мешканці зможуть зв'язатися з ведучими в прямому ефірі, надіслати новорічні фотографії та відео з хештегом # SylwesterŻycia. Ми напевно побачимо різні форми проведення часу - настільні ігри, книги, фільми, сімейні ігри, незвичні місця, костюми, оригінальні музичні виступи” - читаємо в релізі.

Однак чиновники пояснюють, що „НовийРікЖиття” - це також ідея, яка несе пам'ять про тих, хто бореться за здоров'я та життя - медичних працівників та пацієнтів з COVID-19. „Необхідно вшанувати відданість медичного персоналу, можливо, ми зможемо показати як вони проводять останню ніч в році. Водночас це чіткий сигнал для мешканців, що перебування в більшій групі людей у закритій кімнаті збільшує ризик зараження. Ми будемо нагадувати про правила епідеміологічної безпеки.●

Шановна Українська громада Вроцлава!

*Від сердець редакції Вашої газети „Привіт”,
Прийміть щирі вітання з прийдешнім святом
Різдва Христового! та наступаючим Новим
Роком!*

*Емігранти - це найбільш смілива,
прогресивна, працьовита та кмітлива
частина будь якого суспільства. Емігрант - це
людина котра не побоялася змінити своє
життя і життя своєї родини.
Бажаємо в наступному році здоров'я, сил
та витримки, щоб подолати перешкоди на
своєму шляху!*

*Достатку, затишку та злагоди у Ваших
родинах по обидва боки кордону!
Перемог, досягнень, здійснення мрій,
справедливої винагороди за докладені
зусилля, заінвестований час і
заангажування!*

*Нехай 2021 рік компенсує Вам всі втрати
понесені у 2020 році, як емоційні так і
матеріальні. А ми зі свого боку, охоче
занотуємо це на сторінках „Привіт”!*

До зустрічі у Новому Році! Твоя редакції

22 жовтня 2020 стрічка Facebook принесла новину, котра викликала мій подив і настороженість одночасно, Конституційний суд Польщі мав винести своє рішення щодо абортів за медичними показниками тяжкого ушкодження плоду або невиліковної хвороби плоду. А вже після обіду, новини шокували все польське суспільство без виключень.

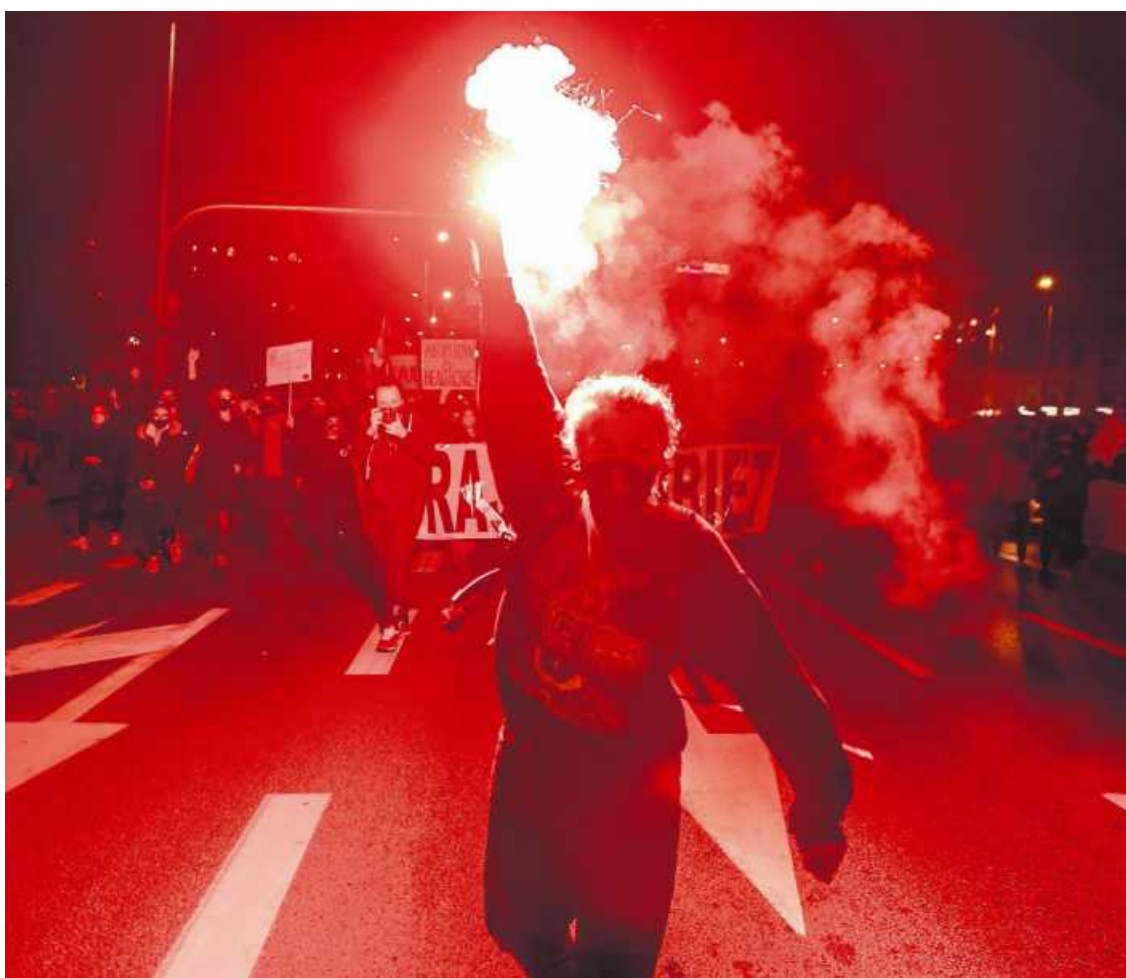
Александр Бондарь

Одні, переважно глибоко віруючі люди, не могли повірити своїй перемозі, інша переконлива більшість мешканців Польщі, занурилась у розпач. Рішення Конституційного суду повернуло уяву про межі можливого втручання держави в приватні справи родини, в приватні справи жінки. Вже того самого вечора, площі і вулиці польських міст наповнилися десятками тисяч протестувальників, стихійні мітинги біля офісів правлячої партії (ПіС) та на площах біля костелів (часами навіть в середині) показали, що це тільки початок масових протестів і дуже швидко вони почали набирати ознаки організованості, а вимоги протестувальників ставали більш рішучими і радикальними. Можна констатувати, що тільки пік епідемії та епідеміологічні заходи держави, стримують, на даний момент, більш масові протести.

На хвилинку зануримося в історію, як Польща прийшла до актуального стану речей. Від моменту повернення незалежності (1918р.) до 1932 рік в Польщі існувала повна заборона абортів, карою була кримінальна відповідальність, як жінки так і лікаря, котрий виконав операцію. Якщо було доведено участь батька ненародженої дитини, він також ніс кримінальну відповідальність. У 1932 році в кримінальний кодекс були внесені виключення, такі як медичні показники, зґвалтування, інцест та вагітність дівчини молодше 15 років. На той момент це було чи не найліберальніше право стосовно абортів в Західній Європі. В період другої світової війни, аборт був дозволений на бажання жінки. Оміріяна сучасними жінками свобода мала гіркий присмак, оскільки Третій Рейх був зацікавлений у зменшенні популяції східних народів Європи та навіть заохочував до абортів.

В Польській Народній Республіці (PRL) з різними незначними відмінностями протягом років, було встановлено досить ліберальне право жінки на аборт. До медичних показників вагітної жінки і дитини, вагітності внаслідок злочину (гвалту), додався суттєвий чинник: «з причин важких життєвих обставин вагітної жінки», що по суті з роками стало формальністю, написані жінкою пояснення після 1959 року вже ніхто не перевіряв. На час падіння ПНР (PRL) і піднесення сучасної незалежної Польщі, авторитет католицької церкви у суспільстві і політиці був надзвичайно високим.

Питання загострення «абортційного» законодавства було справою часу, треба віддати належне громадянському суспільству за проявлену позицію і спротив, завдяки яким у 1993 році в Польщі з'явився «абортій-

• Вроцлавський протест проти антиабортійного закону FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA GAZETA

АБОРТИ В ПОЛЬЩІ

Право іноземців на протест

ний компроміс», зміст котрого по суті повернув країну у 1932 рік але, на відміну від тих часів, польське законодавство стало чи не найсуворішим абортійним законодавством у Європі. Зміст компромісу полягав на тому, що аборт був заборонений, під загрозою кримінальної відповідальності, крім виключень: загроза життю та здоров'ю вагітної жінки, медичні показники, котрі свідчать про важкі і незворотні пошкодження плоду, або важка хвороба плоду (до моменту досягнення можливості самостійного існування за межами організму матері), третє виключення – це вагітність в результаті зґвалтування. На практиці компроміс не влаштував обидві сторони, але така доля всіх важких компромісів. В житті ситуація виглядала так, що кожна жінка маючи небажану для себе вагітність могла виконати аборт за межами Польщі (найбільш популярні альтернативи: Чехія та Україна) або нелегально, справа була тільки в грошах. Натомість сім'ї та жінки, котрі планували батьківство, могли розраховувати на сучасну діагностику і мали право на важкий вибір, зберігати вагітність чи ні, при виявлених важких ушкодженнях чи хворобах плоду. Від тепер цього права у польських сімей, польських жінок не існує.

Відтак, починаючи з 22 жовтня 2020 року, жодного «абортійного» компромісу не існує і на

чому зупиниться польське суспільство під час вуличних протистоянь та політичних баталій наразі невідомо.

В окремій черзі тема прав багаточисельних мігрантів у Польщі (здебільшого українців). Варто врахувати, що польське право розповсюджується на всіх мешканців Польщі. І тут з'являється питання: яким чином мігранти в Польщі, можуть виразити свою позицію та відстояти свої права, чи можуть вони легально долучитися до акцій протестів польських жінок. З цим питанням я звернувся до компетентного юриста у справах іноземців, керівника Інституту Прав Мігрантів Бартоломея Потоцького.

АЛЕКСАНДР БОНДАРЬ: В контексті протестів на вулицях польських міст проти загострення абортійного законодавства, з'явилося декілька важливих питань щодо участі іноземців, котрі мешкають в Польщі, у внутрішній політиці держави, в тому числі участь у вуличних протестах. Наскільки легальна, з точки зору польського права, участь мігрантів у вуличних акціях протестів?

БАРТЛОМЕЙ ПОТОЦЬКИЙ: Якщо мова йде про участь іноземців в протестах. По перше, треба зазирнути до конституції. Конституція РП (Республіки Польща) від 1997 року. Стаття 37 говорить:

1. Кожен хто знаходиться під владою Польської Республіки, користується свободами і правами, забезпеченими Конституцією

2. Виключення від цього принципу, які стосуються іноземців, визначає закон.

Чергова стаття: ст.57 Конституції: «Кожному забезпечується свобода організації мирних зборів і участі в них. Обмеження цієї свободи може визначити закон».

В цій статті бачимо, що кожна особа, в тому числі іноземець, може користуватися правом на мирний протест. Обмеження може визначити закон. По перше, це означає що не можна заборонити мирних зібрань розпорядженням чи іншим правовим актом, а тільки законом. По друге, в РП є такий закон про збори, в якому немає поділу на громадян та іноземців, а тим більше обмежень для іноземців. У них не може брати участь особа, яка не має повної юридичної спроможності (тобто неповнолітня) або особа, яка має зброю. Таким чином, участь іноземців у мирних протестах не забороняється законом.

Як вільно іноземці можуть висловлювати свою думку в ЗМІ та соціальних мережах?

– Інше питання – це заяви і висловлювання іноземців на протестах, в ЗМІ або в соціальних мережах. Тут теж треба починати з Конституції РП. Ст.54:

1. Кожному надається свобода висловлювати свої погляди, отримувати і поширювати інформацію.

2. Превентивна цензура засобів суспільного мовлення та концесія преси заборонені. Закон може ввести зобов'язання заздалегідь отримати концесію на ведення радіостанції або телебачення.

Кожен може висловлювати свої погляди, а отже і думки. Ці думки можуть стосуватися різних питань, у тому числі чинного в країні правового порядку. Потрібно пам'ятати про те, де лежать межі свободи вираження думок: тут ми будемо мати справу зі статтями Кримінального кодексу, а саме статті:119, 126а, 127, 128, 133, 137, 190, 196, 216.

Чи можуть бути якісь наслідки для іноземця, від участі у акціях протесту, чи висловлення думок у ЗМІ, з точки зору легалізації перебування і праці в РП, під час розглядів справ про надання дозволу на тимчасове, довготривале перебування, статус резидента ЄС, тощо?

– Давайте перейдемо до легалізації і чи з цим можуть виникнути проблеми. Ст.100 закону «Про іноземців» чітко визначає ситуації, коли іноземцю відмовляють у дозволі на тимчасове проживання. Насправді, єдине над чим в тому контексті треба зосередитися, це над виконанням передумов, що стосуються міркувань оборони або державної безпеки і громадського порядку або зобов'язань, що випливають з положень ратифікованих міжнародних угод, що діють в РП. Можна уявити, що людина виконає такі передумови, коли в інтернеті напише, що планує замах на Президента РП або що вона хоче підкласти бомбу під будівлю парламенту. Тобто вчинити злочини передбачені наприклад ст.128 Кримінального кодексу РП. Окрім подібних випадків немає можливості відмови у дозволі на перебування іноземцю. Думка іноземця або громадянина РП, що не погоджується з позицією чинної влади, не заборонена. Це також не може бути підставою, для визнання цього як загрози безпеці держави або громадському порядку. Таким чином, жоден іноземець не повинен боятися, що це буде перешкодою для отримання ним дозволу на проживання.

Що ви побажаєте чисельній українській громаді та іншим мігрантам Вроцлава у зв'язку з прийдешніми святами?

– З нагоди прийдешніх свят, а також майбутнього Нового Року, я хотів би поділитися зі спільнотою мігрантів в Польщі побажаннями. Хотів би, щоб іноземці в Польщі цікавилися цією країною, брали участь в громадських ініціативах, оцінювали і оскаржували рішення на горі. Я хочу, щоб мігранти відчували, що ви є частиною суспільства, цієї країни і щоб ви стали активними творцями реальності. Тільки так іноземці будуть почуті рештою суспільства і тільки це змінить ваше становище на краще. А крім того, бажаю громадської мужності в щоденному житті, мудрості при прийнятті рішень і звичайно міцного здоров'я!●

ДВІ РОДИНИ, ДВІ ІСТОРІЇ, ДВА ДОСВІДИ

Вроцлав, як досвід або зупинка

Вроцлав - настільки комфортне для життя місто (багаточисельні рейтинги тому підтвердження), що приїхавши до цього міста раз, з різних причин, будь-то навчання, праця або пригода, багато хто вирішує залишитися тут назавжди або дуже на довго.

Александр Бондарь

Але є люди, котрі набувши нового досвіду і вражень спішать поділитися ними з батьківщиною, а є і ті хто ставить планку своєї еміграції вище і змінює не тільки країни, а й континенти. Дві родини, дві історії, два досвіди, котрими з нами охоче поділилися Валерія Чернобук і Святослав Лашкевич.

АЛЕКСАНДР БОНДАРЬ: Лера, звідки і за яких обставин Ви переїхали до Вроцлава?

ВАЛЕРІЯ ЧЕРНОБУК: В 2017 році проект чоловіка вирішили «релокувати» у Вроцлав з Києва разом з усіма бажаними співробітниками. Ми одразу подумали, що це гарна можливість пожити польським життям пару років, подивитися країну. Вроцлав на фотографіях та з інформацій в інтернеті, нам дуже сподобався. Взагалі життя в різних країнах – це моя давнішня мрія, яка потрохи реалізовувалася.

Як склалося життя у Вроцлаві, чим Ви займалися?

– Ми з чоловіком працювали в ІТ-сфері в міжнародній компанії. Потім в нас народилася донька і я мусила піти в декретну відпустку. Весь цей час ми багато подорожували по Європі, а коли зіткнулися з проблемою очікування на карту перебування, то продовжили подорожувати Польщею. Цікаво, що навіть з дитиною і без машини в Польщі подорожувати досить комфортно. В цілому жилося нам добре, хоча відчувалася деяка ізоляція, дефіцит спілкування, особливо з рідними та близькими з України. Скоріше причиною тому була декретна відпустка, ніж сам по-собі переїзд до Польщі. Натомість моему чоловікові, який продовжував працювати, все дуже подобалося, він був у захваті від комфортності життя, транспорту, інфраструктури, культури і доброзичливості людей, облаштованості побуту у Вроцлаві.

Ідея повернутися в Україну була від самого початку, чи зародилася вже у Вроцлаві?

– Так, від самого початку ми планували пожити в Польщі пару років, а потім переїжджати ще кудись або повертатися в Україну. Потім, коли народилася наша донечка, я зрозуміла, що нам краще повернутися – до бабусь і дідуся, бо без підтримки було дуже важко. Плюс накладала відбиток наша «іноземність» – обмеженість в соціальних контактах, в спілкуванні, відсутність родичів та друзів. Бо одна справа, коли ти працюєш в міжнародній компанії і завжди маєш коло спілкування рідною або англійською мовами. А інша справа, коли ти сидиш з дитиною вдома і виходиш на прогулянку в сусідній парку чи на дитячий майданчик. Але час минав, ми адаптувалися, знаходили нових друзів і знайомих, вивчали польську. В якийсь момент стало зрозуміло, що потрібно вирішувати: повертатися або залишатися у Вроцлаві надовго, адже нам подобалося все більше і більше.

Наскільки важко далось повернення?

– Ми не мали багато речей, які було б важко перевезти. Так само і з роботою було все вирішено, бо чоловік ще до переїзду знайшов нову роботу у Києві. Важче було в моральному плані. Два роки ми не були в Україні, і відзвичаїлися від суворості українського життя і наших людей. Неприємною несподіванкою стала інфраструктура міста, в порівнянні до Вроцлава. Здавалося за час нашої дворічної відсутності в Києві стало більше людей, більше машин, більше висоток, більше загазованості; разом з тим громадський транспорт та інфраструктура міста залишилася такою самою або гіршою, і точно абсолютно не відповідала потребам мешканців міста.

Але найбільшим шоком все ж таки була суворість і непривітність людей. Я розумію причину, але все одно, з таким було дуже важко змиритися. Наприклад, ти приходиш на дитячий майданчик біля дому, вітаєшся з іншими батьками і дітьми, а у відповідь – тиша. Або заходиш до під'їзду, а сусіди часто не вітаються навіть у відповідь. Про посмішку або якийсь зоровий контакт я взагалі мовчу. Через рік вже адаптувалися до цієї непривітності. Помічаю за собою, що, коли на автоматі, то і сама часто не вітаюся, що тут є абсолютною нормою.

Інша проблема – це брак довіри між людьми. Ми живемо в новому будинку, де багато сімей з дітьми. Іноді знайомишся з кимось приємним на дитячому майданчику або в парку, хочеться потоваришувати, щоб і у дитини з'явилися друзі. Але люди дуже недовірливі, важко йдуть на контакт, їм потрібно багато часу на це. Цікаво, що у Вроцлаві, навіть з мінімальним знанням польської, спілкування на дитячих майданчиках відбувалось більш легко і невимушено. Шкода, що люди з власної ініціативи ізолюють себе від інших.

Як Ви з чоловіком організували своє життя після повернення в Україну?

– Чоловік працює з дому. Я займаюся дитиною і побутом. Нам допомагає моя мама. Відповідно я і чоловік маємо більше часу на якісь інші справи поза роботою, домом і доглядом за дитиною. Я вчуся водити машину, займаюся облаштуванням квартири. Разом з чоловіком бігаємо. Чоловік ходить на футбол, часто виходить зустрітися або спілкуватися з друзями і рідними. Це великий плюс в порівнянні з життям в еміграції

В чим і як відчутна різниця між Польщею і Україною, виходячи з досвіду життя в обох країнах?

– На додачу до того, що я написала вище, відчуваю тут в Україні для нас з чоловіком більше можливостей в роботі, спілкуванні, самореалізації. Тут нам легше розвиватися у професійній сфері та змінювати роботу, ангажуватися у проекти для набуття більшого досвіду. Тут є підтримка рідних і друзів, і відповідно більше морального задоволення від спілкування і взаємодопомоги, більше вільного часу.

З іншого боку в Україні, в Києві інша культура праці. В Києві в ІТ-компаніях працюють багато. Люди, переважно, хочуть більше заробляти, більшого досягти і відповідно більше працювати. Робочий час не обмежується 8-годинним робочим днем, а скоріше строками і вимогами по проекту. Чоловік тут часто працює пізніми вечорами і на вихідних, відповідно на мене лягає більше навантаження в плані побуту і догляду за дитиною. В Польщі більше дотримуються work-life balance/ балансу дім-робота, не перепрацьовують, вчасно приходять додому і більше проводять часу з родиною. Це на мій погляд дуже круто! Наприклад, в офісі компанії, де я працювала, а це великий опенспейс, до 17 години вже нікого не було.

Як Ваші переміщення вплинули на сімейні стосунки?

– Тут наша сім'я розширилася, що нам дуже подобається. Дитина може спілкуватися зі старшими рідними, з дітьми наших друзів, що розширює її кругозір. У Вроцлаві у нас було зовсім «стерильне» життя: дім-офіс-прогулянки містом. В Україні ми крім Києва буваємо в похмурому Конотопі, Шостці та селі Духанівка. Тут ми живемо життя у всьому його різноманітті.

Чи лишилися друзі у Вроцлаві, як часто з ними контактуєте?

– Так, потоваришували у Вроцлаві з чудовими людьми. Підтримуємо контакт раз на місяць в середньому, збираємося якимось в гості, після карантину, звісно.

Як виглядає ситуація з пандемією в Україні?

– Багато зворих, їх кількість зростає. Лікарні переповнені, не вистачає ліжок і кисню. Разом з тим політика держави стосовно ковід-19, виглядає недолуго і хаотично. Українці знають, що можуть розраховувати лише на себе. Натомість заходи, запроваджені державою, скоріше привід для жартів або відвертої люті.

Зараз, з висоти Вашого досвіду, Ви готові емігрувати, якщо так то куди?

– Ну як Наталка підросте хочеться продовжити реалізацію мрії пожити в різних країнах. Найбільш цікаво пожити в Штатах і в Канаді. Але батьки старіють, є інші стримуючі фактори. А якщо все буде добре, то може років через 5 поїдемо ще кудись пожити, хоча б на пару років.

Одну з мрій Валерії, вже встиг втілити Святослав Лашкевич зі своєю родиною і я охоче переміщаю нас з вами в холодний але гостинний Ванкувер, в Канаді.

АЛЕКСАНДР БОНДАРЬ: Святослав, звідки і за яких обставин Ви переїхали до Вроцлава?

Святослав Лашкевич: Я і моя дружина родом з Тернополя, де навчалися і працювали до 2014 року. Нам завжди подобалося подорожувати і ми задумувалися переїхати жити кудись за кордон. У березні 2014 року ми поїхали у відпустку на кілька днів до Польщі, де в нас є далекі родичі і вирішили залишитися на деякий час. Спочатку все не сприймалося надто серйозно, так як у Польщу ми час від часу їздили раніше, як в інше місто, на шопінг. Проте це був хоро-

• Валерія Чернобук

• Святослав Лашкевич

Мінка на шляху до мрії

ший варіант, щоб спробувати, чи підходить життя за кордоном для нас.

Як жилося у Вроцлаві, чим Ви займалися?

– Перших півроку після переїзду було все в ейфорії і “ружово”. Єдиний емоційно-стресовий момент був – коли ми вирішували чи залишаємося, чи повертаємося назад додому. Складність ситуації була в тому, що на той момент згідно законодавства для легалізації перебування, потрібно було подати документи на карту побуту за 45 днів до завершення легального перебування. Нам треба було прийняти важливе рішення за 2 дні. Оскільки наша літня відпустка була вже спланована в Європі, ми ризикнули і залишилися у Вроцлаві.

Літо пройшло дуже швидко і наступила осінь. У нас почали закінчуватися заощадження і прийшло розуміння, що потрібно шукати роботу. Спочатку було декілька невдалих спроб, в основному, через те, що ми були іноземцями, яких у Вроцлаві в ті часи було досить мало, і роботодавці не дуже знали, як це все працює. Пізніше вирішили, що для кращої та більш ефективної інтеграції потрібно підняти рівень польської мови. Так ми з вересня до лютого відвідували мовні курси і паралельно мали дрібні підробітки. Чесно кажучи, це був найважчий період, який переживає будь-який емігрант. Період адаптації до нового оточення, ностальгія за рідним домом і людьми.

Потім з’явилася перша серйозна робота в фірмі працевлаштування, яка і стала фундаментальною в подальшій моїй кар’єрі. В кінці 2015 року я зареєстрував свою власну фірму SKL Group Sp. z o.o. (багато хто пам’ятає за назвою проекту SKL Consulting Wroclaw). Це була одна з перших компаній, яка надавала консультаційні послуги у сфері легалізації перебування, працевлаштування та інтеграції іноземців в Польщі. Забігаючи наперед, проектом я займався до останнього дня і підписав угоду про продаж за день до вильоту в Канаду.

Ідея еміграції до Канади була від самого початку, чи зародилася вже у Вроцлаві?

– Це, власне, цікава історія. Бажання поїхати за кордон було в моєї дружини дуже довгий час, ще в далекому 2009 році, ми будучи хлопцем і дівчиною власне намагались виїхати в Канаду в рамках програми канадського консульства для молодих спеціалістів. Дружина отримала візу, а я, на жаль, чи на щастя, не отримав, і ми вирішили поодиноч не їхати.

Будучи в Польщі, в момент коли переживали з дружиною складні часи імміграційної адаптації, ми розглядали різні варіанти що нам робити.

Одного разу, до нас зателефонував мій дядько, який паралельно з нами іммігрував в Канаду, і почав розповідати як йому подобається і наскільки Канада комфортна для іноземців і запропонував нам взяти участь у програмі імміграції маленького міста Морден в провінції Манітоба. Нам не було що втрачати на той момент і ми вирішили спробувати, розуміючи що процес довгий та існує ймовірність відмови. І так після трьох з половиною років очікування і, на руках з однорічною дитиною і чотирма валізами, 7 серпня 2018 року ми вперше стали на землю країни кленового листка.

Наскільки важко дався переїзд до Канади?

– Чесно кажучи, досить все було легко, зрозуміло і безболісно. Процес був дов-

готривалий, що дало можливість вивчити і ознайомитися з усіма моментами дуже детально. В інтернеті є дуже багато цінної інформації про досвід новоприбулих іммігрантів. Я просидів не одну десятку годин вечорами, читаючи форуми, блоги і переглядаючи ролики на YouTube. В процесі, всю інформацію зберігав в окремий документ за категоріями та часом: що коли робити.

Чим там займаєтеся?

– Спочатку, одразу після приїзду, я працював менеджером в магазині будівельних матеріалів. Власне: наявність працевлаштування з “першого дня” є одним з найважливіших чинників, які допомагають швидко адаптуватися і влитися в середовище. Там я пропрацював півтора року, до моменту коли ми вирішили що нам потрібні зміни. Ми придбали квитки в Україну з поверненням у Ванкувер, де ми зараз і мешкаємо вже майже рік. Ми приїхали сюди 10 березня, якраз за декілька днів перед закриттям кордонів і карантину, що деяким чином ускладнило ситуацію із планами.

На даний момент у нас онлайн магазин дитячих речей ручної роботи, один проект закритися, є інші міні-проекти. Загалом пандемія досить змінила плани і життєві пріоритети і очікуємо в 2021 році багато змін.

В чому і як відчутна різниця між Польщею і Канадою?

– Насамперед, я вирішив що поняття «в Канаді» не існує. Загалом дуже мало є спільного між регіонами у всій країні, так як кожна провінція має свої закони, локальну владу і моментами може бути досить сильна різниця. Для прикладу, коли змінюєте місце проживання з однієї провінції на іншу, обов’язково потрібно змінити реєстрацію автомобіля, отримати нові номерні знаки і водійські права. Весь наш досвід ґрунтується на проживанні в провінціях Манітоба і Британська Колумбія.

Тут відповідь буде дуже проста – ментальність. Передусім, Канада – це країна іммігрантів, де немає чітко визначеної однієї нації (окрім first nations – це локальні групи населення, в народі їх називають індіанці, які мають дуже багато дотацій і допомоги від держави, оскільки вони були першим населенням і знали переслідувань в минулому). Країна де всі рівні перед законом, де в офісі в тебе може бути одночасно індус, пакистанець, китаець та іранець. Тут, подекуди, відчувається ніби ти в іншому світі. З одного боку, надмірна гостинність, яка спочатку здається дивною, проте з часом стає нормою. Люди, в більшості випадків, особливо в маленьких містах, не переживають, як вони виглядають і не хочуть своїм зовнішнім виглядом когось вразити, і нормально коли фермер, який платить десятки тисяч доларів лише за податок на землю, їздить на фургоні 80-х років. Те, чого точно бракує, це архітектури, компактності і відчуття історії.

Як переїзд вплинув на сімейні стосунки?

– Загалом, ніяк, мабуть через те що це наша друга імміграція і основна доля викликів припала на переїзд в Польщу. І при цьому можу сказати відверто, що кожен переїзд це новий стрес, нові випробування. Були, звичайно, труднощі та моменти адаптації, так як ми вирішили зіграти на перспективу, змінивши

вже цілком стабільне життя в Польщі на досить невідому Канаду. Але загалом, особливо після переїзду у Ванкувер, ми зрозуміли, що воно було того варте. Головне в будь-яких стосунках це розуміння, підтримка і рух в одному напрямі. І навіть якщо є якісь спірні аспекти, потрібно обговорювати їх до моменту, поки не знайдеться спільний знаменник – компроміс. Це нам допомагає завжди у прийнятті спільного рішення, навіть у найскладніших моментах.

Як виглядає ситуація з пандемією у Канаді?

– З самого початку пандемії, в березні, всі були дуже уважні і чекали розпоряджень влади. Потім почали впроваджувати фізичну дистанцію та маски, які роздають донині. Були скасовані усі великі масові заходи і святкування до кінця року. Загалом, люди дотримуються усіх норм і обмежень, які впроваджує влада. Звичайно, літом було дуже важко контролювати молодь від гулянь і вечірок, особливо на пляжах, але, як наслідок, ми спостерігаємо великий зріст захворювань від початку жовтня до сьогодні.

З іншого боку, були також мітинги проти пандемії, є також певні групи людей, які виступають категорично проти масок і всіх заходів що пропонує влада, але таких дуже мало і всі люди один до одного толерантні.

Провінційний і федеральні уряди широко допомагають бізнесу і громадянам особливо тим, які постраждали від обмежень під час пандемії. Наприклад, якщо людина втратила роботу чи її дохід зменшився більше ніж на 50%, держава надає допомогу у розмірі 2000 доларів в місяць. В цифрах було заплановано надати 21 мільярд допомоги, але станом на сьогодні вже видано більш ніж 80 мільярдів. І парадокс в тому, що виплата здійснюється на довіру, як дуже багато всього. Але, звичайно, ніхто нікому не буде нічого дарувати і податкова адміністрація оголосила, що за попередніми підрахунками понад 800000 заяв не відповідали критеріям. Теоретично, за такі порушення будуть наслідки, навіть є можливість отримати реальний термін за ґратами. Але Канада – дуже лояльна країна і навіть в такій ситуації дала можливість просто повернути кошти тим, хто недобросовісно користувався допомогою.

Коли зупиняється ліфт на поверсі і якщо хтось вже знаходиться там, вважається нормою просто не заходити, або спитати чи людина не проти компанії.

Станом на сьогодні (28 листопада) впроваджений двотижневий локдаун в Британській Колумбії. Це означає обов’язковий масковий режим в громадських місцях та транспорті. Скасовані практично усі дитячі гуртки, заняття йоги, заборонені тренажерні зали і малі громадські заходи та розважальні програми.

Впроваджені штрафи за недотримання правил безпечного перебування в громадських місцях у розмірі 200-2000 доларів та 230 доларів штрафу за відсутність маски в громадському приміщенні.

Дуже строго контролюється обов’язковий 14 денний карантин для осіб, які повернулися з-за кордону. Створено спеціальний додаток на телефон, в якому контролюється план карантину, зазначаються симптоми та місце розміщення особи. За недотримання карантину впровадженні штрафи у вигляді до 750000 дол і / або 6 місяців за ґратами в залежності від серйозності порушення.●

РАПОРТ

Епідемія змінила життя іммігрантів

Епідемія коронавірусу вплинула на кожного, але іммігранти були ще більше наражені на її економічні та правові наслідки.

Ольга Хребор*

З 15 березня 2020 року Польща запровадила тимчасову заборону в'їзду для іноземців. Україна, зі свого боку, зупинила міжнародні залізничні сполучення та авіаперельоти з 17 березня 2020. Для громадян України це знаменувало обмежені можливості в'їзду до Польщі, а також повернення до своїх родин. Необхідно взяти до уваги також те, що на початку пандемії, повідомлення про правила перетину польсько-українського кордону були досить хаотичними, а українці боялись повного закриття кордонів.

Наслідки локдауну

Більшість фірм, які працевлаштовують мігрантів (особливо малих та з сектора послуг) спостерігала зменшення доходів в березні та квітні 2020, тому частина з них вдалась до скорочення штату. Детальні дані відсутні, але на основі збільшення кількості зголошень можна припустити, що, так само як в інших регіонах Польщі, локдаун найбільше вплинув на мігрантів, які працювали в сферах, що постраждали в першу чергу: гастрономії, готельному бізнесі чи туризмі. Разом з тим, українцям досить швидко вдалось знайти роботу в іншого працедавця (у сільськогосподарській сфері чи на посаді касира в магазині), що, правда, процедури легалізації перебування ускладнювали еластичну зміну роботодавця.

Ще одним ускладненням для громадян України були кількаразові зміни правил карантину після в'їзду до Польщі. Роботодавці повинні були забезпечити місце для ізоляції на час карантину, а це додаткові незаплановані витрати. Крім того, необхідність подвійного карантину (в Польщі, після в'їзду та в Україні, після повернення), суттєво впливала на мобільність мігрантів.

Крім того, складнощі з перетином кордону обмежили контакт з близькими, що, в свою чергу, негативно впливало на психічний стан іноземців.

Польські консульства також обмежили свою діяльність, а пункти прийому візових внесків до Польщі тимчасово зупинили безпосередні візити.

Ситуація на ринку працевлаштування

10 % - настільки зменшився рівень працевлаштування іноземців в польській

економіці в період між лютим і травнем 2020 (дані з Національного Банку Польщі). Тим, хто виїхав з Польщі після оголошення пандемії, повернутись було нелегко. Тим не менш, епідемія все ж не спричинила масових виїздів громадян України.

Схожим чином виглядала ситуація у Вроцлаві. Рівень безробіття у Нижньосілезькому Воеводстві складає нині 5,7 % У самому Вроцлаві він ще менший, що кваліфікує його як фрикційне безробіття.

Українці почали втрачати роботу і, вже вкотре, вийшли на поверхню проблеми формальної натури, пов'язані з легалізацією праці. Процедури, які пов'язують працівника-іноземця з роботодавцем, на даний момент, не функціонують найкращим чином. Зміна роботодавця, що вказаний у дозволі на роботу, передбачає отримання нового дозволу. Епідемія продемонструвала, наскільки погано працює цей механізм. Після втрати роботи у гастрономічній сфері чи готельному бізнесі, українські працівники не могли з легкістю розпочати роботу в іншому секторі саме з огляду на формальні перепони, а не тому, що не було оголошень. У Вроцлаві досі немає мови про "ринку працівника". Попит на "робочі руки", на той час, не втрачає стабільності, лише пересувається до інших галузей. На даний момент на державному рівні просувається "Законопроект про зміни в законі про іноземців", який, можливо, покращить процедури пов'язані з виготовленням дозволів на перебування та легалізацію праці для іноземців.

Допоміжна діяльність

Уряд Вроцлава спільно з представниками недержавних організацій та лідерами української спільноти у Вроцлаві спробував проаналізувати головні виклики актуальної ситуації. Частина українців, мешканців Вроцлава, з огляду на втрату роботи, очікувала на підтримку - передусім інформаційну. На консультаційних зустрічах, в часи пандемії, було визначено два основних аспекти: з одного боку - необхідність доступу до вірогідної інформації для громадян України, які залишилися тут, що стосується: ситуації на кордоні, робочого права, мед. страхування, державного антикризового пакету, відстрочення термінів на складання документів РІТ, загальної епідеміологічної ситуації у Вроцлаві та Польщі, самозахисту від коронавірусу; з другого боку - підтримка для осіб, які мають проблеми з поверненням додому.

У відповідь на такі очікування, від початку епідемії WroMigrant, міський інфо-пункт, розпочав роботу в дистанційній формі та надавав інформацію у телефонному режимі, за посередництвом мобільних аплікацій (месенджер, вайбер, ватсап) та електронної пошти. Консуль-

• Президент Яцек Сутрик та вантажівка з подарунками від Вроцлав'ян у рамках акції Пакунок для »Львів'янина« FOT. FB/JACEK SUTRYK

тації проводились, зокрема, українською мовою. WroMigrant надавав інформацію щодо урядових справ: легалізації перебування та дозволу на роботу, навчання, мових курсів, медичної опіки, прописки, помешкань, номеру PESEL, виготовлення інших документів, водійських прав та консульств. Крім того, детально інформував щодо змін у справі документів на перебування у зв'язку з епідемією, можливостей антикризового пакету, тощо. Під час епідемії Міська Рада Вроцлава, спільно з Вроцлавським Центром Здоров'я, запустила гарячу лінію психологічної підтримки українською та російською мовами.

У березні, завдяки Послу України в Польщі, Андрію Дешиці, вагомій участі Офісу Співпраці з Закордоном та Президента міста Вроцлава, вдалось організувати транспорт для громадян України які хотіли (в світлі обмежень прикордонного руху між Польщею та Україною у зв'язку з епідемією) виїхати до України. Було підключено окремий переїзд з Вроцлава до Перемишля для українців, які вирішили повернутись у формі "санітарного кордону" через Посольство України в Польщі. Переїзд з Перемишля до Києва та Львова реалізувала Укрзалізниця.

Уряд Вроцлава також реагував на поточні потреби. У терміновому режимі вдалось надати дітям іммігрантів ноутбуки для дистанційного навчання. Підтримувалась робота підготовчих класів для іноземних дітей, які розпочали навчання у вроцлавських школах, більшість з них - українці.

Під час локдауну необхідно було надавати чітку та вірогідну інформацію щодо рішень уряду та президента Вроцлава. Тому місто запустило окремий інформаційний сервіс присвячений пандемії коронавірусу на сторінці wroclaw.pl (доступний українською мовою)

Рівень безробіття

Під кінець серпня 2020 р. у реєстрах державних центрів зайнятості Нижньосілезького управління зафіксовано 69 671 безробітних осіб. Роботодавці подали до центрів зайнятості оголошення про 11 074 вакансій. На одну вакансію припадало в середньому 0,7 зареєстрованого безробітного. 5,7% - стільки становить рівень реєстрового безробіття у Нижньосілезькому воеводстві, згідно з Головним Статистичним Управлінням. У порівнянні з лютим, це зріст безробіття на майже один відсоток (в лютому та січні 2020 рівень реєстрового безробіття становив 4,9%), але, разом з тим, показник оголошень від роботодавців на кількість зареєстрованих безробітних був таким самим, як на початку року (в січні 2020 становив 0,7).

Кількість новозареєстрованих безробітних у Вроцлаві в певних місяцях 2020

року не вказує на зменшення попиту на працівників. Для прикладу: в січні у Вроцлаві було зареєстровано 1259 безробітних, в березні - 900, в серпні 985, а у вересні - 1203. Однак важко застосувати цю статистику до іммігрантів, які, швидше за все, не реєструвалися в центрі зайнятості у випадку втрати роботи.

Проблеми іммігрантів

Українці найчастіше звертались по допомогу до міських інституцій з приводу легалізації перебування, праці, навчання та епідеміологічної ситуації. З лютого 2020 року у Вроцлавському Центрі соціального розвитку працює спеціалізована муніципальна установа WroMigrant, яка допомагає у вирішенні вищезгаданих питань.

Під час епідемії люди звертались здебільшого в справі спеціальних рішень для іноземців з антикризового пакету. На час епідемії, себто після 14 березня 2020 і до 30 днів від закінчення локдауну, перебування іноземця на території Польщі вважалось легальним навіть після втрати дійсності документів. Також було продовжено терміни подання заяв на отримання дозволу на проживання та дозволу на роботу. Громадяни України часто запитували про ці зміни та їх наслідки.

Незмінною темою консультацій було влаштування на роботу, зміна роботи, нюанси контрактів та підготовка документів на дозвіл на роботу. WroMigrant також надає можливість домовитись про консультацію з адвокатом. Набір у школи та дитячі садки, загальноосвітні та середні школи, вивчення польської мови для дорослих - це також популярні аспекти. Під час епідемії держ. працівники отримували багато запитань щодо правил карантину, тестів на коронавірус, санітарних служб тощо.

Роль місцевих NGO

Пропозиція неурядових організацій зосереджується насамперед на інформаційній діяльності, освіті, підтримці у процедурах легалізації, мовній та міжкультурній адаптації українців.

Фундація «Україна» пропонує мовні курси, консультації з юристом, психологом та кар'єрним консультантом. Крім того, в офісі фундації функціонує інформаційний пункт, здійснюється культурна та інтеграційна діяльність. Асоціація Nomada спеціалізується на складних питаннях пов'язаних з перебуванням іноземців за кордоном та процедурі надання політичного притулку. Громадські організації Вроцлава також пропонують широкий спектр заходів для іншомовних дітей та програм адаптації в школах. Фонд «Калейдоскоп культур» у співпраці з Вроцлавським Центром соціального розвитку готує міжкультурних асистентів, а також проводить курси для директорів шкіл та вчителів, за-

няття з культурної освіти для української меншини та представників інших культур.

Фонд Європейських Досліджень (пол. Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich) організовує денні табори для дітей та інтеграційні заходи.

Асоціація Критичної Освіти (пол. Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej) серед широкого спектру освітніх проектів під час пандемії також запропонувала дистанційне навчання для українських дітей. В рамках проекту „Johanneum Novum” консорціум неурядових організацій із Вроцлава організовує освітні заходи для іншомовних дітей, та денні табори.

Фонд MODE та Порозуміння Схід-Захід (пол. Porozumienie Wschód – Zachód) про-водить курси польської мови для іноземців. Частина мігрантів також користується пропозицією для більш широкої групи знедолених осіб, як харчування для бездомних, яке здійснюють волонтери організації „Супи на волі” (пол. „Zupy na Wolności”).

Спільні проекти

Вроцлав пов'язаний з Україною особливим чином, не лише з історичних причин. Пам'ять про львівських професорів, східних приїжджих, які заселяли місто, та установи на кшталт Оссолінеум, що мають дуже символічне значення для польсько-українських відносин, це важливий, але не єдиний елемент функціонування України у Вроцлаві. Політика нинішньої та попередньої міської влади зосереджувала особливу увагу на українському місті-партнері Львові.

З ініціативи народного депутата Славоміра Пехоти у 2001-2009 роках була реалізована „Вроцлавсько-Львівська програма. Партнерство для допомоги” (пол. „Program Wrocław-Lwów. Partnerstwo dla Pomocy”). Це була практична реалізація угоди про співпрацю між Вроцлавом та Львовом від 27 червня 2001 р. По суті, це була програма, заснована на партнерстві міст.

Місто Вроцлав вирішило надати нову якість своїй міжнародній діяльності та доручити громадській організації керувати програмою міської співпраці. Проект координувався Фондом „Krzyżowa” (пол. Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego) та втілювався у партнерстві з іншими вроцлавськими та львівськими структурами – неурядовими організаціями, школами та установами.

29 травня 2002 року у мерії Вроцлава була підготовлена „Декларація про співпрацю Вроцлав – Львів: Партнерство для допомоги”. Окрім Ради міста Вроцлава, її підписали організації та установи, що працюють у сфері соціальної допомоги та міжнародного співробітництва.

З часом програма розвивалася – вона розширила не тільки зміст, а й географічне розповсюдження. З 2007 року це дозволило громадським організаціям Вроцлава співпрацювати не лише зі Львовом, а й з усією Україною. Програма також змінила свою назву на „Програма Вроцлав – Львів. Партнерство для співпраці”. Більшість партнерів-засновників це активні популяризатори польсько-українського діалогу донині.

Стратегічні цілі, визначені підписантами декларації, включають, серед іншого: розвиток добросусідської співпраці між Польщею та Україною, підтримку змін, що відбуваються в Україні, шляхом використання польського досвіду, створення позитивного підґрунтя для розвитку контактів в інших сферах, наприклад, культурній, економічній. Усі ці види діяльності будували тривалі та міцні міжособистісні стосунки.

Коли в Україні спалахнула Революція Гідності, мешканці Вроцлава підтримали українське суспільство. Вони організовували марші, акції підтримки або заходи для вшанування пам'яті, наприклад, 40 днів після смерті героїв Майдану.

Під час Львівського місяця Європейської столиці культури 2016 року, Вроцлав символічно передав на місяць звання столиці

нашому українському місту-партнеру. Разом з інтелектуалами з усього світу Вроцлав закликав звільнити Олега Сенцова.

У січні 2020 року Вроцлавська міська рада прийняла резолюцію, згідно з якою 2020 рік був визначений роком львівських професорів. Це форма вшанування тих, хто заклав фундамент розвитку Вроцлава.

Прихильність до іноземців

Сьогодні кожен десятий мешканець Вроцлава це українець / українка. Усі вищезазначені процеси та ініціативи вивели польсько-український діалог у Вроцлаві на інший рівень. Про це свідчить той факт, що Вроцлав – перше місто в Польщі, яке призначило уповноважену президента Вроцлава у справах мешканців українського походження.

Вроцлав – це вже не просто місто, відкрите для іноземців, у тому числі громадян України, це місто яке спільно розвивають люди з різних країн. Українські жінки відіграють особливу роль у цьому розвитку. Вони беруть участь у спонтанних соціальних акціях, беруть активну участь у культурному житті міста, у шкільному житті, крім того вони часто відіграють роль послів своїх сімей у новій країні.

Безперечно, у Вроцлаві українців не розглядають як дешеву робочу силу. Вони беруть участь у відкритих засіданнях міської ради, громадському житті, спортивних заходах, голосують за Громадський бюджет Вроцлава. Перший Вроцлавський пробіг за незалежність виграв українець Роман Романенко, а друге місце взяв кенієць Черутіч Нельсон Кіпкогей.

На такий позитивний імідж іммігрантів у місті впливає також послідовно реалізована міська політика, зокрема позиція мера Вроцлава Яцека Сутрика, який безкомпромисно засуджує всі акти вандалізму та висловлювання ненависті, наголошуючи при цьому, що Вроцлав – це місто, відкрите для всіх.

Українські організації

Організації, що працюють для мігрантів, такі як Фундація «Україна», заснована Почесним консулом Гжегожем Джіком, Асоціація «Схід-Захід», або Фонд «Світлина», зосереджуються насамперед на проектах, що підтримують новоприбулих іноземців у їх адаптації та саморозвитку. Вони організовують зустрічі, інтеграційні семінари, консультації та виконують міні-культурні та освітні проекти.

Об'єднання Українців у Польщі (Гурток у Вроцлаві) – осередок загальнопольської асоціації, що об'єднує українську меншину, громадян Польщі. Діяльність місцевого гуртка зосереджена на вивченні рідної мови та культивуванні ідентичності, а також культурній та інтеграційній діяльності.

Неурядові організації, такі як Фонд «Калейдоскоп культур» або Фонд Птах, працюють у трохи іншому векторі. З одного боку, вони функціонують на місцевому рівні задля інтеграції українських громадян та просування української культури. Однак, основною сферою їх діяльності є міжнародна співпраця. Ці організації проводять благодійні збори коштів, реалізують гуманітарні та глобальні освітні проекти. Фонд «Калейдоскоп культур» у співпраці з іноземними громадськими та неурядовими партнерами реалізує в Україні проекти для жертв збройних конфліктів.

Важливу роль у суспільному житті відіграють також спільноти віруючих, пов'язані, зокрема, з греко-католицькою парафією Воздвиження Господнього Хреста та православною церквою Різдва Пресвятої Богородиці.

Варто також згадати про місцеві традиційні та соціальні медіа, присвячені українським мігрантам у Вроцлаві (inpoland.net.pl, газета “Привіт”, Група FB Всі Свої Вроцлав, Група FB Українці у Вроцлаві).●

***Ольга Хребор** - уповноважена президента Вроцлава у справах мешканців українського походження

ЗАТРИМАННЯ У НИЖНЬОСІЛЕЗЬКОМУ ВОЄВОДСЬКОМУ УПРАВЛІННІ (НВУ)

Держслужбовці підозрюються у хаюарництві

ЦАБ (Центральне Антикорупційне Бюро - пол. СВА) затримало сім осіб - серед них дві працівниці НВУ, які мали намір взяти хабар за легалізацію перебування та праці іноземців.

Йоанна Урбанська-Яворська

Агенти ЦАБ разом із Прикордонною службою затримали сімох осіб, які легалізували перебування іноземців у Польщі за гроші. Розслідування у цій справі контролюється окружною прокуратурою у Вроцлаві. У середу, 2 грудня, було проведено перші затримання. Співробітники ЦАБ затримали чотирьох жінок, у тому числі двох працівниць Департаменту в справах громадян та іноземців НВУ та головну спеціалістку в пункті обслуговування іноземців Департаменту в справах громадян та іноземців Лодзького Воєводського Управління у місті Шерадзь, а також особу, яка мала допомогти в організації виплати хабарів.

Крім того, співробітники прикордонної служби затримали трьох жінок, у тому числі керівника діяльності організованої злочинної групи, яка мала узаконити перебування іноземців за хабар. Затримання проводились у Вроцлаві та Шераджі.

Подарунки та гроші

Згідно з даними ЦАБ, затримані чиновники прийняли „низку фінансових та матеріальних вигод в обмін на позитивний розгляд заяв на отримання дозволу на роботу та проживання для іноземців”, повідомляє Офіс ЦАБ.

Співробітники провели обшуки у місцях роботи та проживання затриманих. Всіх привезли до окружної прокуратури у Вроцлаві, де вони заслухали звинувачення.

ЦАБ повідомляє, що це перші затримання у цій справі, але не виключає подальших затримань, оскільки розслідування є розвивальним.

Нищівний рапорт

Справою НВУ займалася Вища контрольна палата Найвища

Палата Контролю. У серпні 2019 року вона опублікувала нищівний рапорт, який показав, що в Нижньосілезькому Воєводському управлінні іноземці чекали до 328 днів для легалізації свого перебування. Це був найгірший результат у країні.

Час очікування розгляду заяви про тимчасове проживання повинен становити максимум 90 днів. Найближчі до цієї дати – Люблін (116 днів) та Краків (149). В середньому у Варшаві потрібно було 198 днів, Катовіце – 201, Лодзі – 224, Познані – 257, Гданську – 316.

Водночас до нашої редакції прийшло більше громадян України, які скаржились на тривалий час й очікування та відсутність контакту з держслужбовцями.

Тоді НВУ пояснило, що 19 179 заяв на проживання подано до відомства лише з початку 2019 року по 19 вересня. А іноземців самих звинуватили у зтяжних провадженнях. Сільвія Юргіель – тодішня прес-секретар відомства пояснила, що це не іноземці.

Відсутність прозорості та контролю

Іноземці розповідали про іншу альтернативу затримок. Рапорт НПК підтвердив їхні слова. „Виявлені порушення, у тому числі невиконання строків врегулювання справи, відсутність інормації про затримку та причину.

недотримання строку винесення рішення, а також невиконання зобов'язань, щодо прозорості проведеного провадження, свідчать про ігнорування процедур та недоліки у внутрішньому контролі. Такі механізми функціонування кваліфікуються НПК як механізми, що породжують корупцію. Це також свідчить про ненадійне виконання службових обов'язків працівниками Департаменту у справах громадян та іноземців», – читаємо в рапорті.

Відчайдушні іноземці за відповідну плату скористались допомогою неформальних груп, які прискорили видання рішень.●

Wrocław місто зустрічей

Бажаю, щоб Різдвяні свята принесли нам надію. Будьмо спільнотою, будьмо здорові, нехай ці свята нагадають нам про найкраще і додадуть нам багато сил на новий 2021 рік.

Яцек Сутрик

Handwritten signature of Jacek Sutryk.

Мер Вроцлава